

Sociale Agenda

evaluatie rapport 2004 - 2007

Samen hebben we Utrecht socialer gemaakt

Samen maken we Utrecht mooier

Inhoud:

Samen hebben we Utrecht socialer gemaakt	3
‘Veilig Vangnet’ heeft gewerkt	5
Perspectief voor onze jeugd	8
Armoede en voorkoming van sociale uitsluiting	10
Vrijwilligers en mantelzorgers zijn geen amateurs	12
Integratie vraagt voortdurend aandacht	14
Hoe we onze kleine kernen leefbaar houden	16
Flexibel projectenbudget	20
Iedereen bedankt, en... ga alstublieft zo door!!	22

Samen hebben we Utrecht socialer gemaakt

In 2004 kwam de provincie met haar eerste Sociale Agenda. De planningshorizon lag toen op 2007. Nu, in 2008, kijken we terug. Wat is er van die mooie ambities terechtgekomen? Zijn de inspanningen en het geld van onze provincie goed besteed? Hebben we gemeenten en maatschappelijke partners voldoende weten te inspireren om vernieuwende projecten op te pakken? Gaan we op de ingeslagen weg verder of liggen er nieuwe uitdagingen? Allemaal vragen waarop u in deze brochure een antwoord krijgt. Mocht u de complete eindrapportage willen lezen, dan kunt u die op onze website downloaden.

Nog even resumeren

De Sociale Agenda 2004 – 2007 kende zeven hoofdthema's.

- Veilig vangnet
- Jeugdperspectief (het vroegere 'dossier jeugd')
- Armoede en het voorkomen van sociale uitsluiting
- Vrijwilligerswerk en mantelzorg (2005)
- Integratie (toegevoegd in 2006)
- Leefbaarheid kleine kernen (2004)
- Flexibel projectenbudget

Integratie en leefbaarheid kleine kernen hebben in de Sociale Agenda 2008-2011 weer een plaats gekregen. Daarom maken we voor dit onderwerp slechts een tussenbalans op.

Binnen de eerste vijf thema's hebben we 48 projecten in onze provincie kunnen ondersteunen. Daar was een totaalbudget van maar liefst €5,2 miljoen mee gemoeid. Daarnaast hebben we uit een flexibel projectenbudget van €1,2 miljoen nog eens 24 projecten ondersteund. Voor de leefbaarheid in kleine kernen is voor de provincie €2,35 miljoen gemoeid.

Wat leverde het op? Een totaalindruk

Over het algemeen kunnen we zeggen dat ons geld goed terecht is gekomen. Het merendeel van de door ons gesubsidieerde projecten is met succes afgesloten of wordt dit jaar afgerond. Nieuwe methodieken, versterking van de samenwerking in het veld en kennisuitwisseling waren het voornaamste resultaat.

Daarmee zijn de gemeenten en maatschappelijke instellingen nóg beter in staat de problemen te lijf te gaan. Een aantal projecten heeft inmiddels een vaste plaats gekregen in het beleid op gemeentelijk niveau.

Ook concrete resultaten

Niet alleen het sociale beleid in onze provincie is erop vooruit gegaan. Ook concreet is het sociale klimaat in onze provincie verbeterd. Een paar voorbeelden: De verbeterde situatie rond dak- en thuislozen in onze steden, de samenwerking tussen ondernemers, gemeenten en vrijwilligersorganisaties, De methoden voor de begeleiding van risicjongeren en de landelijk erkende methodiek die jongeren leert om beter met geld om te gaan. Kortom: dankzij de Sociale Agenda stoelt het beleid van onze provincie nu ook op een stevige sociale pijler. In de komende jaren willen we deze pijler dan ook zeker nog verder versterken. De Sociale Agenda 2008-2011 is daarvan het bewijs.

‘Veilig Vangnet’ heeft gewerkt

In Utrecht voelen de burgers zich iets veiliger dan in 2003. Er zijn – tegen de landelijke trend in – in onze provincie géén zwerfjongeren bijgekomen. Het aantal dak- en thuislozen is in Amersfoort ook daadwerkelijk gedaald. Het veiligheidsgevoel van de burgers bleef er gelijk. Dak- en thuislozen zijn in onze provincie vooral een probleem in Amersfoort en Utrecht. Niet alleen voor zichzelf trouwens: bij andere inwoners van deze gemeenten veroorzaken ze overlast en een gevoel van onveiligheid. Het doel van Veilig Vangnet was dan ook om het aantal dak- en thuislozen te verminderen en de overlast met 20% terug te dringen.

Amersfoort: registratie en casuïstiek overleg

Veel dak- en thuislozen moeten niets hebben van hulpverlening, terwijl ze overduidelijk zorg nodig hebben. Om toch een goed functionerende dienstverlening te kunnen aanbieden heeft onder regie van de GGD Eemland het overleg tussen betrokken instanties over de verschillende probleemgevallen structuur gekregen. Doordat de instanties beter zicht kregen op de doelgroep werd de hulpverlening effectiever en daalde het aantal dak- en thuislozen spectaculair: van 175 in 2003 naar 103 in 2005. Over 2007 zijn nog geen cijfers.

Utrecht: aandacht voor wonen en opvang

Voorkomen dat mensen dakloos worden is een van de speerpunten van het beleid. Daarom moet er een aanpak komen voor het geval mensen in hun huis niet te handhaven zijn. Daarnaast moet er ook een programma om daklozen te herhuisvesten zijn.

Een van de wensen is een centraal meldpunt met stedelijke dekking. Daarvoor zijn sluitende afspraken nodig tussen de gemeente Utrecht, de woningcorporaties en de omliggende gemeenten. Die afspraken zijn inmiddels gemaakt. Ook is er een duidelijk plan om de ambulante woonbegeleiding te verbeteren. Maar er zijn nog geen concrete cijfers welke gevolgen dit voor het aantal huisuitzettingen heeft gehad.

Amersfoort: regionale aanpak voorkomen huisuitzettingen

Ook in Amersfoort heeft men gezocht naar betere methoden om huisuitzettingen te voorkomen. De ‘VIA’ methodiek zorgt dat de aanpak van probleemhuishoudens of notoire veroorzakers van overlast goed wordt gecoördineerd. In 63% van de gevallen bleek deze aanpak succesvol. De methode wordt nu overgenomen door vijf gemeenten in de regio.

Veenendaal: ontwikkeling ketenaanpak maatschappelijke opvang

Veenendaal zit een beetje tussen de wal en het schip. De gemeente werkt veel samen met het Gelderse Ede en andere gemeenten uit de Valleiregio. Maar voor de financiering van die plannen kan Veenendaal niet bij Gelderland aankloppen. Daarom zijn er met Amersfoort (de logische ‘Utrechtse’ samenwerkingspartner) inmiddels langlopende afspraken gemaakt over samenwerking en de financiering daarvan. Zo kan Veenendaal nu zijn bijdrage aan een ketenaanpak voor de Valleiregio blijven leveren.

Westelijk weidegebied: meldpunt maatschappelijke opvang

Gemeenten moeten zorgen voor een OGGZ meldpunt dat kwetsbare personen bij (dreigende) crisis toe kan leiden naar de beste zorg. De gemeenten van het westelijk weidegebied (Oudewater, Montfoort, Woerden, Maarssen, Breukelen, Loenen, de Ronde Venen en Abcoude) hadden zo'n meldpunt nog niet. De GGD Midden Nederland heeft de pilot die al in de regio Lekstroom liep, uitgewerkt naar een werkwijze en een model voor ons Westelijk weidegebied. Het meldpunt is in 2008 van start gegaan. 16 gemeenten, instellingen voor maatschappelijke opvang en GGZ, politiekorpsen en justitie werken erin samen.

Utrecht: begeleiding van voormalige alleenstaande minderjarige asielzoekers

Alleenstaande minderjarige asielzoekers, de zogenoemde AMA's, zijn een kwetsbare doelgroep. Ze hebben doorgaans nog geen mogelijkheid gehad vorm te geven aan hun eigen toekomst in ons land. Zolang hun status nog niet duidelijk is moeten we in elk geval voorkomen dat ze in de illegaliteit naar crimineel niveau afglijden. Zijn ze hier eenmaal gelegaliseerd, dan is het onze zorg dat ze hun trauma's verwerken en integreren tot waardevolle leden van onze samenleving. De Stichting Vluchtelingenwerk Utrecht wilde in elk geval 250 AMA's begeleiden. Dat werden er meer dan 400. Bijna de helft daarvan heeft nu werk. Anderen zijn naar school of een inburgeringcursus. Een groot aantal gemeenten en provincies heeft de methodiek overgenomen.

Utrecht: op eigen benen

Zelfstandig kunnen wonen is geen vanzelfsprekendheid. Zwerfjongeren kunnen dat bevestigen. In het project 'op eigen benen' worden elk jaar 20 dak- en thuisloze jongeren intensief begeleid in de kunst van het 'zelfstandig vorm kunnen geven aan je leven'. De begeleidingsmethodiek daarvoor is ontwikkeld en vastgelegd. De jongeren zijn doorgestroomd naar een zelfstandige woning, waar ze nog een jaar lang ambulante worden begeleid.

Utrecht: sluitende aanpak veelplegers-ggz

Ongeveer de helft van het aantal veelplegers in onze provincie heeft psychische problemen. Dan helpt behandelen beter dan straffen. In dit project is daar een sluitende aanpak voor ontwikkeld, waarin zorg, politie en justitie samenwerken. Er is een informatieknooppunt opgezet, en voor veel gevallen zijn bindende afspraken gemaakt voor plaatsing en behandeling. In regelmatig casusoverleg wordt bekeken of die afspraken moeten worden bijgesteld. En er is nu ook een systeem om met crises om te gaan.

Amersfoort - Utrecht: integrale aanpak zwerfjongerenproblematiek

De zorg voor risicojongeren was versnipperd en daarom niet effectief. Overdracht van dossiers van jeugdzorg naar maatschappelijke opvang gebeurde onvoldoende. Terugval van risicojongeren is dan een

bijna logisch gevolg. Zo vallen steeds meer jongeren buiten de boot en gaan een zwervend bestaan leiden. Dat is overigens een landelijke trend. Het maken van betere afspraken over informatieoverdracht in Utrecht en Amersfoort en het zorgen voor een methodiek om de nazorg aan zwerfjongeren te verbeteren heeft ervoor gezorgd dat deze trend in onze provincie een halt is toegeroepen. Het aantal zwerfjongeren is niet verder gestegen.

Utrecht: opvang en begeleiding ex-gedetineerden

Ex-gedetineerden zijn een risicogroep bij uitstek. Vooral als ze geen veilig milieu hebben om naar terug te keren. Van de 15 ex-gedetineerden die de Stichting Exodus in Utrecht opvangt, komt de helft goed terecht. Maar er is grote behoefte aan meer plaatsen. Op dit ogenblik worden voorbereidingen getroffen voor uitbreiding met tenminste 13 plaatsen.

Utrecht: omgevingsbeheer risicovolle opvangvoorzieningen

Niet iedereen is blij met voorzieningen voor maatschappelijke opvang. Vooral de burens vaak niet. En ook al betwisten zij het nut ervan niet, altijd blijft de vraag: waarom in mijn achtertuin? Dit project besteedt aandacht aan de leefbaarheid in de omgeving van laagdrempelige opvangvoorzieningen als de Sleep-Inn, het Catharijnehuis en het NOIZ (Nachtopvang in Zelfbeheer). Door beheergroepen wordt de overlast inmiddels in de hand gehouden.

IJsselstein: simulatiehuis 'De Baanbreker'

In IJsselstein hebben de woningcorporatie en de school voor praktijkonderwijs 'De Baanbreker' samen een simulatiewoning opgezet, om kwetsbare leerlingen te trainen in zelfstandig wonen en zo te voorkomen dat ze op straat gaan zwerven. Inmiddels hebben al 72 jongeren deze training met succes gevolgd. De methode die door de Baanbreker ontwikkeld is, staat ook ter beschikking van andere praktijkscholen.

Perspectief voor onze jeugd

De sleutel voor ons leven krijgen we vaak in onze jeugd. Maar niet bij iedereen draait die sleutel even makkelijk om. Jongeren die zich buitengesloten voelen, lopen al snel het risico op straat of in de criminaliteit te belanden. Het doel van het project 'jeugdperspectief' was dan ook om risicojongeren actiever te betrekken bij de samenleving en zo de jeugdcriminaliteit terug te dringen. Helaas is er geen nulmeting geweest, zodat het resultaat niet in cijfers valt uit te drukken. Bovendien zijn de meeste projecten op preventie gericht, en dan kun je je alleen maar afvragen: 'what, if...?'. Toch mogen we van succesvolle projecten spreken. Het bewijs daarvoor is dat lokale overheden veel projecten onderdeel hebben gemaakt van hun jongerenbeleid.

Utrecht: dagbesteding jeugd

Een zinvolle dagbesteding verkleint de kans op uitval. Daarom is het belangrijk dat jongeren naar school gaan, (vrijwilligers)werk hebben of tenminste een goede hobby. Doel van het project Titan is het realiseren van een verhoogde maatschappelijke participatie van de deelnemende groep 'risicojongeren' om zo hun dag zinvol te gebruiken en hun capaciteiten in te zetten. De doelgroep bestaat uit jongeren in de gemeente Utrecht van 16 tot en met 23 jaar die problemen hebben bij het vinden en/of behouden van werk, het volgen van een opleiding of problemen in de thuissituatie. Elke jongere heeft bij Titan een eigen begeleider. Jongeren krijgen een gestructureerde dagindeling waarbinnen ruimte is voor het uitvoeren van werkzaamheden, het leren van vaardigheden, vrijetijdsactiviteiten. Bij ruim de helft van de 125 begeleide jongeren heeft dit succes. Zij waarderen de onvoorwaardelijke steun. Verwijzingsinstanties waarderen de flexibiliteit van werken.

Provincie Utrecht: jeugdmonitor

Op lokaal niveau is behoefte aan goede en recente beleidsinformatie om een goed preventief jeugdbeleid te voeren. Daarom is in Rotterdam een jeugdmonitor ontwikkeld. De GGD Utrecht heeft in een brugklas van het voortgezet onderwijs ervaring met deze jeugdmonitor opgedaan en is enthousiast. Gegevens van brugklassers zijn via vragenlijsten klassikaal en anoniem verzameld op 11 scholen in Utrecht. De opzet van deze monitor is in de eerste instantie om het welzijn van de Utrechtse jeugd in beeld te brengen en zal uiteindelijk uit moeten groeien tot het instrument dat op regelmatige basis voeding geeft aan het integraal jeugdbeleid. En er ligt een intentieverklaring om er provinciebreed mee te gaan werken. De GGD Eemland en GGD Midden-Nederland hebben ervaring opgedaan met het instrument in het basisonderwijs.

Amersfoort: nieuwe perspectieven

In Amsterdam is een interventiemethode ontwikkeld om jongeren te begeleiden die met de politie in aanraking zijn geweest. In Amersfoort heeft men die methode nu al voor 90 jongeren gebruikt en er bij 73 (81%) succes mee gehad. Per jaar wil Amersfoort 62 jongeren op deze manier begeleiden.

Amersfoort: veiligheidshuis

Het veiligheidshuis dat in Amersfoort – en later ook in Utrecht – gerealiseerd is, helpt daders en slachtoffers van criminaliteit. 80% van de jeugdzaken wordt binnen 6 maanden afgehandeld, risicojongeren krijgen een persoonsgerichte aanpak, het veiligheidshuis speelt een cruciale rol in de aanpak van veelplegers, en biedt ook slachtoffers adequate zorg. Een intensieve voorlichtingscampagne heeft er bovendien voor gezorgd dat de helft van de burgers het veiligheidshuis kent en er het nut van inziet.

Provincie: onderzoek 12 min-ers

Kinderen zijn het nog. Maar ook al zijn ze nog geen 12, toch zijn ze al in aanraking geweest met de politie. De VU Amsterdam doet een onderzoek naar de factoren die een negatieve ontwikkeling van deze kinderen kunnen voorspellen. De provincie Utrecht financiert de deelname van 98 Utrechtse kinderen aan dit onderzoek. Ze worden, met een tussenpoos van een jaar, drie keer ondervraagd. Het onderzoek is nog in volle gang.

Provincie: werkconferentie hangjongeren in kleine gemeenten

Acht gemeenten namen deel aan een door de provincie georganiseerde werkconferentie over de aanpak van hangjongeren. In de ogen van deze gemeenten bieden de bestaande methodieken voldoende houvast om de problemen aan te pakken. De provincie heeft ondersteuning aangeboden om een eventueel tekort in het lokaal hulpaanbod terug te dringen.

Provincie: risicojongeren en sport

Bewegen is niet alleen goed voor je lichaam, sport kan ook een prima uitlaatklep zijn voor allerlei frustraties. In 10 gemeenten zijn proefprojecten uitgevoerd om risicojongeren te laten sporten. De ervaringen die ze hiermee hebben opgedaan worden ingepast in het reguliere sportbeleid.

Provincie: school en risicojongeren

Scholen zijn een beetje bang om jongeren met een strafblad op te nemen: hun docenten vinden het vaak al moeilijk genoeg om met 'gewone' jongeren om te gaan. Toch is juist een succesvolle schoolcarrière een van de belangrijkste motivaties voor deze jongeren om terugval te voorkomen. De angst van docenten is eigenlijk vooral onwetendheid.

Om uit deze impasse te komen, bekostigde de provincie de begeleiding op een aantal scholen. Op dit moment zitten 37 jongeren begeleid op school. De begeleidingsmethodiek maken we overdraagbaar zodat ook andere scholen ermee kunnen werken.

Het project loopt voorlopig tot en met het schooljaar 2007-2008. Pas daarna kunnen we een echte evaluatie maken.

Armoede en voorkoming van sociale uitsluiting

Money makes the world go around. Het is al een oud Amerikaans liedje, maar er zit wel iets in. Geld zorgt ervoor dat we mee kunnen doen. Dat we 'erbij' kunnen horen. Het thema 'armoede' richt zich op het voorkomen van sociale uitsluiting, vooral bij jongeren tot 25 jaar. Op blijven meedoen, op welke manier dan ook. Gemeenten hebben door het thema 'armoede' project krachtige impulsen gekregen om het eigen beleid aan te scherpen. En – heel concreet – er is een methode en een spel ontwikkeld om jongeren te leren verstandig met geld om te gaan.

Provincie: leren omgaan met geld

Veel geld uitgeven, terwijl dat eigenlijk niet kan. Rood staan of lenen bij een klasgenoot. Het aantal jongeren dat kampt met ernstige financiële problemen groeide en hun gemiddelde schuld nam toe. Mensen die van geld hun beroep hebben gemaakt, hebben dat op middelbare scholen en in groep 8 van de basisschool inmiddels al aan meer dan 5000 leerlingen voorgehouden. Zij geven gastlessen in bewuster omgaan met geld. Scholen in de gemeenten Utrecht, Amersfoort, Veenendaal, Utrechtse Heuvelrug, IJsselstein en Rhenen doen mee. Ook is er een spel ontwikkeld dat jongeren traint in het nemen van de juiste beslissingen: Bling game. Dit spel is door het Nibud overgenomen.

Provincie: aanpak schuldenproblematiek bij ROC's

Voor een aantal jongeren komt het project 'leren omgaan met geld' net te laat: zij zitten al in de schulden. Bij ROC's is dit probleem het grootst. Daarom heeft de provincie een onderzoek laten uitvoeren naar aard en omvang van het probleem. Met de uitkomsten uit dit onderzoek gaan de ROC's zelf aan de slag om dit probleem op hun scholen aan te pakken.

Zeist: meedoen met buitenschools leren

Kinderen leren niet alleen op school, maar ook daarbuiten. Verenigingen organiseren een groot aantal positieve activiteiten buiten de schooluren. Sport, maar ook kunst, cultuur en creativiteitsmiddagen. Zeist nam het initiatief om te zorgen dat juist kinderen voor wie buitenschools leren belangrijk is hieraan gaan deelnemen. Ook Woerden, de Bilt, Wijk bij Duurstede en IJsselstein sloten zich aan. 'Laagland advies' kreeg van de provincie opdracht in deze gemeenten het aanbod en de vraag naar buitenschoolse activiteiten in kaart te brengen. Dat helpt de gemeenten bij het optimaliseren van hun beleid.

Provincie: toegang tot de digitale snelweg

De computer is voor schoolgaande kinderen – en voor hen niet alleen – een basisvoorwaarde bij hun studie. Maar kansarme gezinnen kunnen zich vaak geen computer veroorloven. Gemeenten die computers aan deze gezinnen beschikbaar willen stellen kunnen daarbij inhoudelijk/organisatorisch door de provincie

worden geholpen. Maar na een kort vooronderzoek is gebleken dat het niet nodig is om hulp te bieden: de meeste gemeenten hebben daar zelf al in voorzien.

Utrecht: 'Kunstexpress Maatjesproject'

28 kinderen van 9-13 jaar uit een achterstandswijk ondernemen wekelijks iets op het gebied van kunst. Het 'maatje' dat elk kind begeleidt, is een tweedejaars student Creatieve therapie van de Hogeschool van Utrecht in Amersfoort. Zo krijgen kinderen meer ideeën over een positieve invulling van hun vrije tijd, ze versterken hun creatieve talent, en bovendien versterkt dit hun zelfbeeld en sociale vaardigheden. In de gemeente Zeist zijn de voorbereidingen voor een vergelijkbaar project in volle gang.

Utrecht: jeugdsportfonds

In 2005 is naar Amsterdams voorbeeld in de gemeente Utrecht een Jeugdsportfonds van start gegaan, om zoveel mogelijk kinderen uit kansarme gezinnen de kans te geven bij een vereniging een sport te beoefenen. Dit project wil dat meer gemeenten in de provincie zo'n jeugdsportfonds instellen. Per 1 juli 2007 was dat al het geval in Utrecht, Amersfoort, Veenendaal, De Bilt, Houten, Maarssen en Lopik. Verwacht wordt dat in juni 2008 14 tot 16 gemeenten zijn aangesloten, en dat het jeugdsportfonds een groot deel van onze provincie beslaat.

Provincie: 'Doetank'

Praktijkdeskundigen zouden hun kennis op het gebied van 'stille armoede' moeten kunnen delen met functionarissen in de verschillende gemeenten en maatschappelijke instellingen. De provincie heeft daarover inmiddels twee 'Doetank' bijeenkomsten georganiseerd die druk zijn bezocht.

Utrecht: wegwijzer armoede

Het zou handig zijn om een overzicht te hebben van alle regelingen, organisaties en initiatieven en 'best practices' op het terrein van armoede en sociale uitsluiting van opgroeiende kinderen. Deze suggestie kwam naar voren uit een van de 'Doetank' bijeenkomsten. Zowel de gemeente Utrecht als CMO Groningen hadden dit al opgepakt, waardoor het niet nodig bleek om dit project te starten.

Provincie: ketenbestrijding jeugdwerkloosheid

De provincie wil een duidelijke rol spelen om de aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt beter te laten verlopen. We hebben een aantal projecten ondersteund, zoals het buddyproject, het ATC Amersfoort en het project Leren Werken. In de provincie Utrecht ligt de jeugdwerkloosheid ruim onder het landelijk gemiddelde, maar is nog steeds te hoog, vinden we zelf. Daarom gaan we hier in de Sociale Agenda 2008-2011 krachtig mee verder.

Provincie: laaggeletterdheid

Ruim 100.000 mensen in onze provincie hebben meer dan gemiddeld moeite met lezen en schrijven van de Nederlandse taal. De gemeenten vinden dat de oplossing van dit probleem vooral hun zaak is. Als provincie willen we hun beleid krachtig ondersteunen. Inmiddels lopen er 8 projecten om te zorgen dat meer mensen deelnemen aan cursussen voor een betere lees- en schrijfvaardigheid. Dat heeft tot nu toe 160 extra deelnemers opgeleverd. Nog lang niet genoeg, natuurlijk. Daarom loopt dit project door in de Sociale Agenda 2008-2011.

Vrijwilligers en mantelzorgers zijn geen amateurs

In onze provincie is een groot aantal vrijwilligers en mantelzorgers actief. Mensen die hun vrije tijd beschikbaar stellen om iets voor anderen te betekenen. Maar het zouden er nog meer moeten worden, vooral ook uit andere geledingen van onze samenleving. En de kwaliteit en effectiviteit van die vrijwilligers kan beter. Dat klinkt ondankbaar, maar dat is het niet: de vrijwilligers zelf zijn de eersten om het te beamen. Dit thema bewijst het. De onderlinge samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties is verbeterd, en de kwaliteit ook. En we zijn er nog niet, want veel van de deelprojecten lopen nog door.

Provincie: taskforce MBO

Een onderneming die niet alleen op winst uit is, maar zich ook bewust is van zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid, investeert daar ook in. Er zouden meer van deze Maatschappelijk Betrokken Ondernemingen in onze provincie bij moeten komen. Met 10 lokale netwerken/makelaars horen 1000 samenwerkingsvormen tussen MBO bedrijven en vrijwilligersorganisaties tot de mogelijkheden. Die 10 netwerken zijn er inmiddels, in vrijwel alle grotere Utrechtse gemeenten.

Provincie: vrijwilligerswijzer-utrecht.nl

Niet alleen op maatschappelijk gebied is er behoefte aan vrijwilligers. Daarom is de bestaande website uitgebreid met de sectoren sport, kunst&cultuur en natuur&milieu.

Nieuwegein: de nieuwe vrijwilliger

Hoe beter je mensen aanmoedigt om vrijwilligerswerk te gaan doen, hoe meer je er zult krijgen. Daarom is het goed om de wervingsmethode nog eens onder de loep te nemen en te actualiseren. Vooral een goede afstemming van vraag en aanbod is belangrijk. In Nieuwegein is dat met succes gebeurd. De methode is overdraagbaar gemaakt en op 31 oktober 2007 gepresenteerd.

Utrecht, Vianen, Utrechtse Heuvelrug: nieuwe sporen

Vooral veel allochtonen die hulp nodig hebben, weten niet welke instanties ze daarvoor het best moeten benaderen. Het project 'Nieuwe sporen' heeft voor een netwerk van allochtone vertrouwenspersonen gezorgd in de gemeente Utrecht. Deze vertrouwenspersonen weten de weg naar zorg- en welzijnsinstellingen. Maar er zouden meer van dit soort netwerken moeten zijn. In de gemeenten Vianen en Utrechtse Heuvelrug zijn projecten gestart.

Provincie: verenigingsondersteuner sport en jongeren

100 sportverenigingen willen we helpen om actief te zoeken naar jongeren die zich voor de club willen inzetten. En eigenlijk zou elke sportvereniging een coördinator moeten hebben die de vrijwilligers aanstuurt. Nu worden die opgeleid en begeleid door Sportservice Midden Nederland en Vereniging Sport Utrecht. Maar ook komt er een digitaal handboek, zodat de club zelf de werving en de opleiding van zijn vrijwilligers kan verzorgen. Inmiddels zijn ruim 50 verenigingen benaderd met deze aanpak, en is het project nog in volle gang.

Provincie Utrecht: jobcoaching

In het project Coach4Talent geven managers uit het bedrijfsleven kwetsbare leerlingen van het ROC Midden Nederland een steuntje in de rug en motiveren zij hen hun opleiding af te maken. Een vorm van Maatschappelijk Betrokken Ondernemen dat zowel de leerling als de coach mentaal verrijkt. Het is de bedoeling dat straks ook leerlingen van het ROC ASA zo worden gecoacht. Met behulp van de netwerken van de taskforce MBO kan het concept dan naar meer gemeenten worden uitgebreid. Het project loopt nog.

Amersfoort: dubbel genieten

Een dagje uit is er voor veel ouderen niet meer bij. Dit project zorgt dat vrijwilligers uit Maatschappelijk Betrokken Ondernemingen en stagiaires van scholen jaarlijks 1200 ouderen uit verzorgings- en verpleeghuizen in Amersfoort als gast mee uit nemen.

De ervaringen worden gebundeld in een 'toolkit' zodat deze aanpak via de netwerken van de taskforce MBO ook andere gemeenten kan worden inspireren. Het project wordt binnenkort afgerond

Provincie: kwaliteitsverbetering organisaties

De provincie heeft drie netwerkbijeenkomsten en workshops gehouden voor een verdere professionalisering van vrijwilligerssteunpunten, maatschappelijke en vrijwilligersorganisaties. Daarmee hebben we deze organisaties praktische ideeën en instrumenten aangereikt om hun kwaliteit en effectiviteit op een hoger plan te brengen. En ze hebben vooral veel van elkaar geleerd. De gemeenten hebben we op de hoogte gehouden van de resultaten.

Integratie vraagt voortdurend aandacht

Integratie is in 2006 toegevoegd aan de Sociale Agenda. Het ziet er naar uit dat dit onderwerp daar voorlopig een vaste plaats heeft. Want ook in de Sociale Agenda 2008-2011 is het een van de speerpunten van het beleid. Geen wonder, want ruim 11% van de inwoners van onze provincie is van niet-westerse afkomst. Zo'n grote groep burgers mag niet aan de kant blijven staan. We willen dat ze volwaardig deel uitmaken van onze samenleving, dat ze zinvol werk hebben. En we willen ook dat hun kinderen gelukkig met ons opgroeien. Want als zij gelukkig zijn met ons, zijn wij ook gelukkig met hen. Daarom is een groot aantal projecten in gang gezet om dit te bereiken. De meeste van die projecten zijn nog niet afgerond. Maar we geven hier graag een overzicht wat er allemaal speelt.

Integratie en sociale cohesie

Amersfoort: 'Dag van de Dialoog'

8 november 2007 was in de herstructureringswijken van Amersfoort-Oost de Dag van de Dialoog. 150 deelnemers (autochtoon én allochtoon) discussieerden met elkaar aan 15 dialoogtafels onder leiding van speciaal getrainde gespreksleiders. Het project wordt in 2008 zeker herhaald.

Andere gemeenten zijn aangemoedigd om ook een Dag van de Dialoog in hun gemeente te organiseren. Op een speciale bijeenkomst zijn zij voorgelicht, met Amersfoort als Best practice.

Utrecht: dialoogproject

Via (onder andere) RTV Utrecht is de bevolking van Utrecht opgeroepen met elkaar de dialoog aan te gaan. Dat heeft geleid tot een groot aantal initiatieven en projecten waarbij mensen van verschillende culturele achtergrond betrokken waren. De provincie heeft 42 van deze initiatieven kunnen ondersteunen.

Zeist: integratie en herstructurering

In de Vogelwijk in Zeist is ca 70% van de bewoners van allochtone afkomst. Er zijn veel sociale problemen. Omdat de woningen niet meer voldoen aan de huidige kwaliteitseisen wordt de wijk geherstructureerd. Onderzocht wordt of tegelijkertijd het sociale klimaat in de wijk kan worden verbeterd, en hoe bewoners daar hun steentje aan kunnen bijdragen.

Maarsssen: integratie en herstructurering

Het Schilderskwartier en de dichtersbuurt in Maarssen-dorp worden geherstructureerd. Nu is er veel wrijving tussen de autochtone Maarssense bevolking en allochtone jongeren, en is de betrokkenheid van de allochtone bevolking gering. Onderzocht wordt of met de herstructurering ook het sociale klimaat in de wijk kan worden verbeterd, en hoe bewoners daaraan kunnen bijdragen.

Utrecht: cursus 'Mijn Leidsche Rijn'

Leidsche Rijn is een nieuwe wijk. Veel bewoners kennen elkaar (nog) niet. De cursus 'Mijn Leidsche Rijn' brengt hen met elkaar in contact en leert hen meteen ook hun nieuwe leefomgeving beter kennen.

Zo bevorderen we de sociale cohesie in de wijk van het begin af aan. Vooral jongeren en allochtonen waren niet makkelijk te bereiken. Daarom wordt nu gewerkt aan een vervolg door workshops die beter aansluiten bij specifieke interessegebieden als natuur, milieu, duurzaamheid en cultuur.

Utrecht: versterken interculturele functievoorzieningen

Leidsche Rijn kent een groot aantal multifunctionele voorzieningen. Vooral allochtonen maken daar weinig gebruik van. Maar ze hebben wel behoefte aan een plek. Daarom wordt nu gewerkt aan een interculturele multifunctionele voorziening waar diverse groepen naast elkaar een eigen plek kunnen krijgen en elkaar toch kunnen ontmoeten met behoud van hun identiteit.

Utrecht: versterken ontmoetingsfunctie openbare ruimte

Het park Groot Zandveld in Leidsche Rijn zal zo worden ingericht dat het verschillende groepen gebruikers aanspreekt en zo een natuurlijke plaats wordt om elkaar te ontmoeten.

Veenendaal: 'Vinden en Verbinden'

'Vinden en Verbinden' is opgezet om het leefklimaat in de Veenendaalse wijk Engelenburg en rond het PWA-park te verbeteren door autochtone en allochtone bewoners met elkaar in contact te brengen. Bovendien wil het project 25 bewoners trainen in empowerment en 10 bewoners enthousiast maken voor vrijwilligerswerk.

Integratie en werk

Utrecht, Amersfoort: promotieteam allochtone jongeren

Promotieteams van goed opgeleide en representatieve allochtone jongeren proberen werkgevers ervan te overtuigen dat allochtone jongeren ook een steentje kunnen bijdragen. De promotieteams overleggen met werkgevers over de mogelijkheden die er zijn voor werk of stages en openen zo de poorten voor hun minder kansrijke leeftijdgenoten. Allochtone jongeren krijgen van het promotieteam tips hoe ze bij sollicitaties beter uit de verf kunnen komen. Inmiddels zijn in Utrecht twee promotieteams aan de slag en in Amersfoort één.

Integratie en jeugd

Provincie Utrecht: Opvoedingsondersteuning in de jeugdreclassering

54% van de jongeren in de jeugdreclassering is allochtoon. Om te voorkomen dat zij terugvallen, zou het gezin over meer mogelijkheden moeten beschikken om het gedrag van deze jongeren te verbeteren. De jeugdreclassering wil dan ook liefst niet werken met de individuele delinquent, maar met diens hele gezin. De provincie helpt daarbij door een deel van de extra kosten te financieren.

Hoe we onze kleine kernen leefbaar houden

De toegenomen mobiliteit zorgt ervoor dat het verzorgingsgebied van grotere kernen steeds verder groeit. Deze tendens gaat ten koste van de leefbaarheid in de kleinere kernen in het buitengebied. Daar treft het vooral de groep inwoners die niet overal 'even de auto voor kunnen pakken'. Zeker voor hen – maar in feite voor alle inwoners – is het belangrijk dat het voorzieningenniveau op peil blijft. De provincie wil nadrukkelijk een rol vervullen als ontwikkelingspartner in dit proces.

Op dit moment zijn er met 17 gemeenten convenanten afgesloten voor in totaal 26 projecten. Inwoners van de kernen zijn zelf actief betrokken bij de opzet van deze projecten. Daarmee hebben we niet voor de snelste weg gekozen: samen plannen maken kost veel meer tijd dan dat in je eentje doen. Maar wel voor de meest duurzame weg. Hieronder geven we een kort overzicht van de status van de verschillende projecten per december 2007.

Baambrugge (gemeente Abcoude)

De schaatsbaan in Baambrugge wordt verplaatst en er moet een nieuw clubhuis bij gebouwd worden. Bekeken wordt of met enkele eenvoudige voorzieningen zowel de schaatsbaan als dit clubhuis voor meer doeleinden kunnen worden gebruikt. Ook is een onderzoek gestart naar toekomstmogelijkheden van het dorps huis. Beide projecten zullen in 2008-2009 waarschijnlijk zijn afgerond.

Nieuwer ter Aa (gemeente Breukelen)

In Nieuwer ter Aa wordt waarschijnlijk het bestaande verenigingsgebouw ontwikkeld tot een minicultuurhuis waarin ook de jongerenontmoetingsplek wordt opgenomen. In 2008 wil de gemeente minstens één speelvoorziening hebben gerealiseerd.

Werkhoven (gemeente Bunnik)

In Werkhoven wil men de bestaande scholen vervangen door een brede school met onder andere jeugdvoorzieningen. Op de vrijgekomen schoollocatie kan dan woningbouw komen. De bevolking is enthousiast over het plan, dat waarschijnlijk in 2010 wordt opgeleverd.

Westbroek en Hollandsche Rading (gemeente de Bilt)

De dorps huizen in Westbroek en Hollandsche Rading zijn bouwkundig sterk verwaarloosd. Daarom is het dorps huis in Hollandsche Rading zelfs gesloten. De gemeente wil beide dorps huizen nieuw leven inblazen. Wellicht kunnen er functies als kinderopvang of sport aan worden toegevoegd, die de leefbaarheid in beide kernen vergroten. In Hollandsche Rading gaat het dorps huis vrijwel zeker door. Voor het dorps huis in Westbroek willen we in oktober 2008 de stand van zaken nog eens bekijken.

De Hoef (gemeente De Ronde Venen)

In de Hoef is de basisschool inmiddels uitgebreid met een multifunctionele ruimte, zowel voor buitenschoolse functies als voor sociaal-culturele dorpsfuncties. Door deze uitbreiding kan het aantal schoolkinderen toenemen en is behoud van de school voorlopig zeker gesteld.

Overberg en Maarsbergen (gemeente Heuvelrug)

In Overberg is met steun van de provincie de behoefte aan buitenschoolse opvang en peuteropvang en aan jeugdvoorzieningen onderzocht. In Maarsbergen is behoefte aan voorzieningen voor de jeugd (trapveldje en ontmoetingsplaats), maar ook wil men de school en de ernaast gelegen peuterspeelzaal ombouwen tot een multifunctionele accommodatie waar het hele dorp terecht kan. Bovendien wil men snel verkeersmaatregelen nemen zodat het dorp vooral voor kinderen veiliger wordt. De projecten zitten nog in een verkennende fase, maar het enthousiasme bij bevolking en gemeente is groot.

Schalkwijk en 't Goy (gemeente Houten)

De gemeente Houten ontwikkelt een totaalplan voor leefbaarheid van de kern Schalkwijk. Het dorpshuis zal worden vervangen en krijgt een bredere rol. Maar daar zal het niet bij blijven: er zijn meer locaties en gebruikers die aandacht vragen. Een aantal bedrijven zal worden verplaatst en woningen worden gebouwd. Het dorpshuis komt er vrijwel zeker, maar de vraag is of er functies bijkomen. De gemeente heeft tot oktober tijd om aanvullende plannen te maken. In 't Goy studeert men op de vraag hoe vraag en aanbod van openbaar vervoer beter op elkaar kunnen worden afgestemd.

Achternveld (gemeente Leusden)

De gemeente wil op het 'coöperatieterrein' in Achternveld nieuwe woningen bouwen. Een grote groep inwoners legde op een bijeenkomst de wens op tafel voor een plein. Voor markten, manifestaties, of gewoon, om elkaar te ontmoeten. Dat plein gaat er komen, al is besloten dat de gemeente eerst haar stedenbouwkundige visie op de wijk en de bestemmingsplannen neerlegt.

Cabauw en Benschop (gemeente Lopik)

Hier zijn provincie en gemeente voor het eerst samen opgetrokken als ontwikkelingspartners. Deze projecten zijn daarmee de pilots voor het provinciaal project 'leefbaarheid kleine kernen'. In Cabauw is behoefte aan een nieuwe verbrede school, aan woningen voor ouderen en starters en aan nieuwe voorzieningen voor de jeugd. Inmiddels is men het eens over de opzet van de plannen, en zal er midden 2008 duidelijkheid zijn over de uitvoering. In Benschop zal op de RABO locatie een verzamelgebouw verrijzen. Op de begane grond komen daarin een paramedisch centrum en diverse winkels. Daarboven komen 18 appartementen. Begin 2008 is de bouw gestart. De huidige huisvesting voor mensen

met een verstandelijke beperking aan de Eksterstraat is te klein. Gezocht wordt naar een nieuwe locatie. Ook voor het dorps huis wordt een oplossing gezocht. In oktober bekijken we opnieuw of deze projecten met onze steun door moeten gaan.

Tienhoven (gemeente Maarssen)

In Tienhoven is de pastorie omgebouwd tot een medisch centrum waarin (oa) de huisarts en fysiotherapeut een ruimte huren. Hierdoor blijft het mogelijk de medische voorzieningen te behouden in de kleine kern. Ook het dorps huis 'de Veenkluit' zal versterkt worden. Gezocht wordt naar goede combinaties. Er is inmiddels al een bibliotheekvoorziening en kinderopvang gerealiseerd.

Linschoten (gemeente Montfoort)

In Linschoten onderzoekt de gemeente de realisatie van een combinatie van school, bibliotheek en dorps huis tot een Kulturhuis. Bovendien staat een multifunctionele eenheid bij het woon-zorgcentrum op het verlanglijstje. Nu de thuiszorgorganisatie de Vierstroom niet meer meedoet, wordt bekeken of er geen functies hiervan aan het Kulturhuis kunnen worden toegevoegd. Als in oktober 2008 helder is welke kant het project precies opgaat, blijft de provincie financieel bijdragen.

Renswoude

Renswoude is als gemeente zelf een kleine kern, maar een echt centrum ontbreekt. Mede door inzet van de provincie wordt, voor het behoud van de leefbaarheid, een centrumplan gerealiseerd met winkels, woningen en zorgondersteunende functies. De bouw zal waarschijnlijk in 2009 van start gaan.

Achterberg (gemeente Rhenen)

In Achterberg wordt gewerkt aan het plan Nieuw Schoneveld: 36 woningen voor ouderen en starters. Onder hetzelfde dak komen zowel commerciële (supermarkt, bloemeshop en kapsalon) als niet-commerciële voorzieningen (zorgsteunpunt, servicebalie, activiteitscentrum). In 2008 wordt begonnen met de uitvoering.

Zijderveld (gemeente Vianen)

Zijderveld een dorps huis realiseren en er meer functies aan toevoegen, zoals een gymzaal, een voorziening voor ouderen en een TPG servicepunt. Ook denkt men aan een kleinschalige zorgvoorziening voor dementerenden en andere zorgbehoevende ouderen en aan woningbouw. De planning van dit project hangt af van de planning van een aantal andere projecten in de gemeente. Het kan daarom nog wel even duren.

Kamerik en Zegveld (gemeente Woerden)

Zegveld maakt plannen voor een verbreding van het multifunctioneel centrum (de Milandhof), voor een servicewinkel in de lokale supermarkt en voor woningen voor starters en ouderen. Voor de servicewinkel – die er inmiddels is – bleek steun van de provincie niet nodig. Maar over de plannen voor de Milandhof is men het nog niet eens. Kamerik wil de leefbaarheid in het centrum versterken door het inrichten van een plein. bovendien zouden er meer voorzieningen voor de jeugd moeten komen. De plannen voor het plein worden inmiddels uitgewerkt. Voor beide plannen bekijken we in oktober 2008 of steun van de provincie nodig is.

Langbroek (gemeente Wijk bij Duurstede)

De bewoners van Langbroek hebben het initiatief genomen om in het te bouwen woonzorgcomplex ook een gemeentelijk loket op te nemen voor wonen zorg en welzijn (WMO). De provincie heeft gesuggereerd om aan dat loket ook informatie te verstrekken over diverse vormen van openbaar vervoer. Een tweede plan betreft een zorgsuper, inclusief TNT-post steunpunt.

Austerlitz (gemeente Zeist)

Austerlitz zou tot 2000 inwoners willen groeien om middenstand, onderwijs en verenigingsleven een gezonde basis te geven. Daarom zouden er in fasen woningen moeten worden bijgebouwd met name voor starters en ouderen. In het dorp zouden dan ook naschoolse opvang en meer voorzieningen voor de jeugd moeten komen. Milieubelastende bedrijven zouden moeten worden verplaatst en verkeersmaatregelen zijn nodig om de veiligheid en leefbaarheid te garanderen. In oktober 2008 zullen we nader bekijken wat de eventuele bijdrage van de provincie aan deze ontwikkelingen zou kunnen zijn.

Flexibel projecten- budget

Op 1 januari 2005 is het Flexibel projectenbudget Sociale Agenda ingesteld, om projecten te ondersteunen die buiten de eigenlijke Sociale Agenda vallen, maar zich wel richten op het oplossen van de urgente sociale problemen in de Utrechtse samenleving.

Twee keer per jaar bepaalde de provincie thema's en actiepunten en nodigt gemeenten, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven uit offertes voor projecten in te dienen. Thema's zijn onder meer de Wet op Maatschappelijke Ontwikkeling en Integratie. Dit laatste onderverdeeld in:

1. Integratie en vrije tijd
2. Integratie en onderwijs/arbeidsmarkt
3. Integratie en leefbaarheid
4. Integratie en zorg

In 2005 en 2006 is in totaal € 1,2 miljoen beschikbaar gesteld, voor 24 projecten. In totaal zijn 21 projecten afgerond. De overige drie worden medio juni 2008 afgerond.

project**Wet Maatschappelijke Ondersteuning**

Doorgeven - Ik help jou, jij helpt mij

Uitwisseling van denkbeelden

Golfbeweging naar de arbeidsmarkt

Onderzoek evaluatie burgerinitiatieven

Buurtcontactpersonen

IntegratieSportief kickboxen doe je samen
*(meer ontmoetingen door sport)*Sporten ook voor u
*(meer sporten en bewegen voor mensen met een beperking)*Train de coach
(training langduriger behouden van een baan)

Het schoolplein, vanzelfsprekende ontmoetingsplek

Met kunst inzicht geven in leefwereld en cultuur

Ongekend talent
*(het bevorderen van allochtonenbeleid bij (sport)verenigingen)*Weet waarom je sport
*(sportdeelname door allochtonen vrouwen en meisjes)*Goed op weg in onderwijs
*(gecertificeerde allochtone ondernemers)*De buurt in kleur
(kennisoverdracht van cultuur en taal van allochtonen naar autochtonen)

Jongeren geven via media mening over multiculturele samenleving

Trainingsdag deskundigheidsbevordering vrijwilligers terminale zorg

Ervaringshandboek deskundigheidsbevordering vrijwilligers terminale zorg

Jong geleerd, oud gedaan

Zelfredzaamheid en participatie van autochtone en allochtone ouderen vergroten

Jong belegen

Vergroten aantal jonge vrijwilligers in de scouting

Jongerenactivering Utrecht

Kennismaking met Marokkaanse buurtbewoners

De Uitdaging

partner

Ravelijn

BMC

Alleato

BMC en Loes van Veen

Stade en Cumulus

Stade Advies

Sportservice Midden Nederland

UW Reïntegratie

Stade Advies

Stichting Kitaba

Sportservice Midden Nederland

Sportservice Midden Nederland
en Gemeente Utrecht

Ecabo

Stade Advies en DVMN-Utrecht

UW Reïntegratie en Youkai
consultancy

VTZ

VTZ

Alleato

SBO

SOIJ

Scouting

SOIJ

DVMN-Utrecht

Stade advies

Iedereen bedankt, en... ga alstublieft zo door!!

Als er één ding duidelijk wordt uit deze brochure, dan is het dat er de afgelopen jaren veel is bereikt. Dankzij de creativiteit en de inzet van gemeenten, maatschappelijke partners en burgers van Utrecht. Voor die inzet en medewerking wil de provincie alle betrokkenen van harte dankzeggen.

De Sociale Agenda gaat door. Want nog lang niet alle problemen in onze provincie zijn opgelost. We rekenen daarbij weer op uw aller medewerking. En u kunt vanzelfsprekend ook op onze medewerking en ondersteuning blijven rekenen.

Ook de komende jaren zetten wij onze kennis, onze creativiteit en onze financiële middelen graag in om u te helpen het sociale klimaat in onze provincie verder te verbeteren. Werk te maken van de thema's uit de sociale agenda 2008-2011:

Integratie en participatie en Onderwijs en Arbeidsmarkt. Bij Integratie & Participatie willen we door ontmoeting en dialoog de sociale cohesie en actief burgerschap versterken, met speciale aandacht voor de rol van het onderwijs. Binnen het thema Onderwijs en Arbeidsmarkt willen we vooral voortijdig schoolverlaten en de jeugdwerkloosheid aanpakken, de arbeidsparticipatie van 'moeilijke' groepen vergroten en laaggeletterdheid verder terugdringen).

Want samen maken we Utrecht mooier. En vooral: socialer.

Colofon

Dit is een uitgave van de provincie Utrecht, programma Sociale Agenda, augustus 2008.

Aan de tekst in deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend.

Meer informatie over de Sociale Agenda is te vinden op internet www.provincie-utrecht.nl/zorg.

Vormgeving: Brand New id, Vleuten
Druk: Grafisch Centrum, provincie Utrecht
Oplage: 500 exemplaren
Tekstproductie: Gerdjan Rapati, Strakblauw, Vreeland

Augustus 2008 - (GC 8505)

Meer exemplaren zijn te bestellen via e-mail: verkoop@provincie-utrecht.nl

Provincie Utrecht
Pythagoraslaan 101
Postbus 80300
3508 TH Utrecht
T: 030-258 2353

www.provincie-utrecht.nl/zorg